

De families
de Dongelberghe,
de Herckenrode,
Jacobs, Crabeels en Goubau :
heren van Korbeek-Dijle en
bewoners van het “Speelhuijs”
aldaar.

Walter Van Hoorick

Het heraldisch wapen van Bertem verwijst naar de deelgemeenten Bertem (links boven), Leefdaal (rechtsonder) en Korbeek-Dijle.

De wapens van de families Jacobs (links onder) en Crabeels (rechts boven) roepen het verleden van Korbeek-Dijle op.

Twee heerlijkheden speelden tijdens het Ancien regime een rol in de geschiedenis van Korbeek-Dijle. Zij waren gekend als de heerlijkheid *Corbeeck over Dijle* en de heerlijkheid *Steenberghe*. Deze laatste lag weliswaar op het grondgebied van Oud-Heverlee, maar geruime tijd waren beide in het bezit van één en dezelfde familie.

Wij bekijken hier hoe deze families in het bezit kwamen van de twee heerlijkheden, met de schijnwerper op de figuren die in het verloop van de geschiedenis de hoofdrol speelden.

François de Dongelberghe (1590-1687)

Uit de “Nobilaire” van de Nederlanden (zie fragment) weten wij alvast dat beide heerlijkheden in de 16de eeuw toebehoorden aan de familie Oudaert¹. Door huwelijk kwamen zij in het bezit van de familie de Dongelberghe. Jeanne Oudaert, “Vrouwe van Corbeke over Dijle ende Steenberghe” trouwde met François de Dongelberghe, geboren op 13 mei 1590 in Brussel als zoon van Henri de Dongelberghe en Adrienne Borluut. Door zijn huwelijk werd François de Dongelberghe Heer van Corbeke over Dijle en Steenberghe. Hij stierf op 30 december 1648.

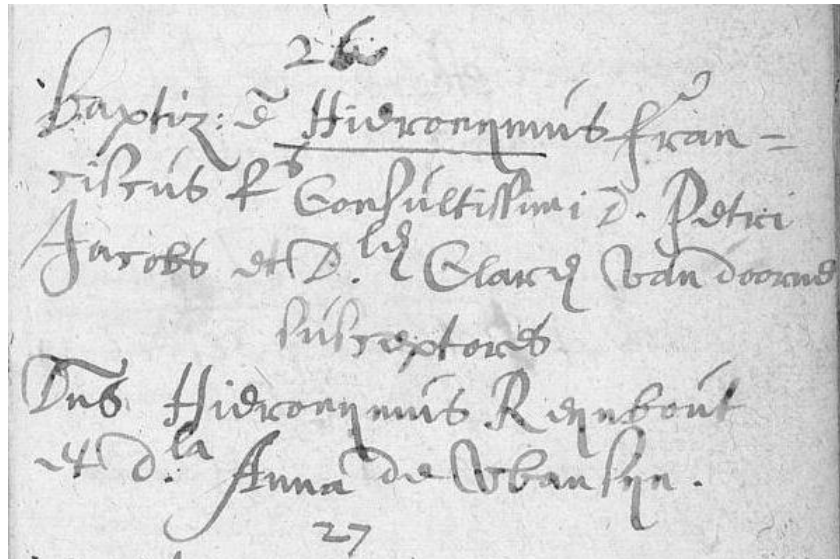
*François de Dongelberghe, Chevalier,
Seigneur de Herlaer, Zillebeke & Raffe-
ghem, prit naissance le 13 Mai 1590. Il
fut Bourguemaître de Bruxelles en 1633,
1637, 1638, 1644, 1645, & mourut le 30
Déc. 1648. Il avoit épousé Jeanne Oudart,
Dame de Corbeke-over-Dyle & de Steen-
berghe, fille d'Alexandre Oudart, Seigneur
de Rymenam, de Milleghem & d'Opitalle,
& de Gertrude van Brecht, Dame de Die-
ghem & de Ranft. De ce mariage sont*

Henri de Dongelberghe d'Oudaert volgde zijn vader op. Nadat koning Filip IV op 17 augustus 1661 Korbeek-Dijle verhief tot baronie, droeg hij de titels Baron van Corbeke en Heer van Steenberghe. In 1652 verving hij de houten kapel van Steenberghe (aan de Zoete waters in Oud-Heverlee) door een stenen gebouw. Hij overleed op 15 april 1667. Zijn zoon Charles Robert verkocht in 1687 de twee heerlijkheden aan Hieronymus Franciscus Jacobs, die heer van Korbeek-Dijle en Steenberghe werd. De adellijke titel baron bleef in de familie de Dongelberghe.

¹ Nobilaire des Pays-Bas et du Comté de Bourgogne. Suite du Supplément 1661*1686, Mechelen 1779, p. 20..

Hieronimus Franciscus Jacobs

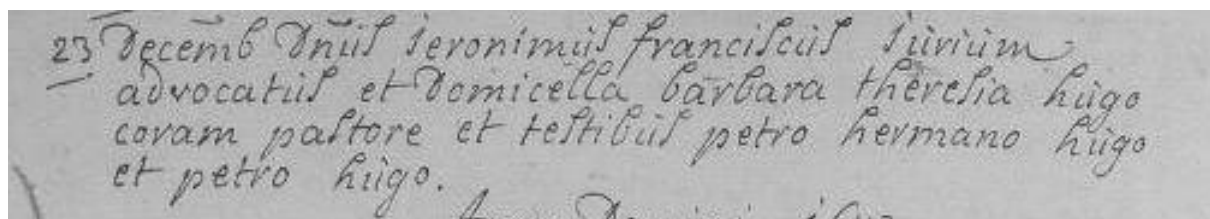
Hieronymus Jacobs behoorde als advocaat bij de Raad van Brabant tot een welstellende Brusselse familie. Hij werd op 26 januari 1649 gedoopt in de Sint-Niklaasparochiekerk te Brussel als zoon van Petrus en Clara Van Doorne.

Doopakte Doopregister 26 januari 1649. Doopregister Sint-Niklaaskerk Brussel

18 jaar oud werd hij op 21 januari 1667 als “minorennis” (minderjarige) ingeschreven in Leuven. Hij studeerde af in de rechtsfaculteit van de Universiteit.

Hij huwde in Tienen op 23 december 1672 met Barbara Theresia Hugo, geboren in die stad op 31 januari 1651 als dochter van de Tiense arts en burgemeester Petrus Hermanus Hugo en Catharina van Arnhem. De vader was bij het huwelijk getuige voor de bruid. Opmerkelijk is dat de pastoor vergat de familienaam op te tekenen van de bruidegom. Hij hield het bij de vermelding van de voornamen, in de akte gespeld als *Ieronimus Franciscus*.

Huwelijksakte 23 december 1672. Huwelijksregister Sint-Germanus Tienen.

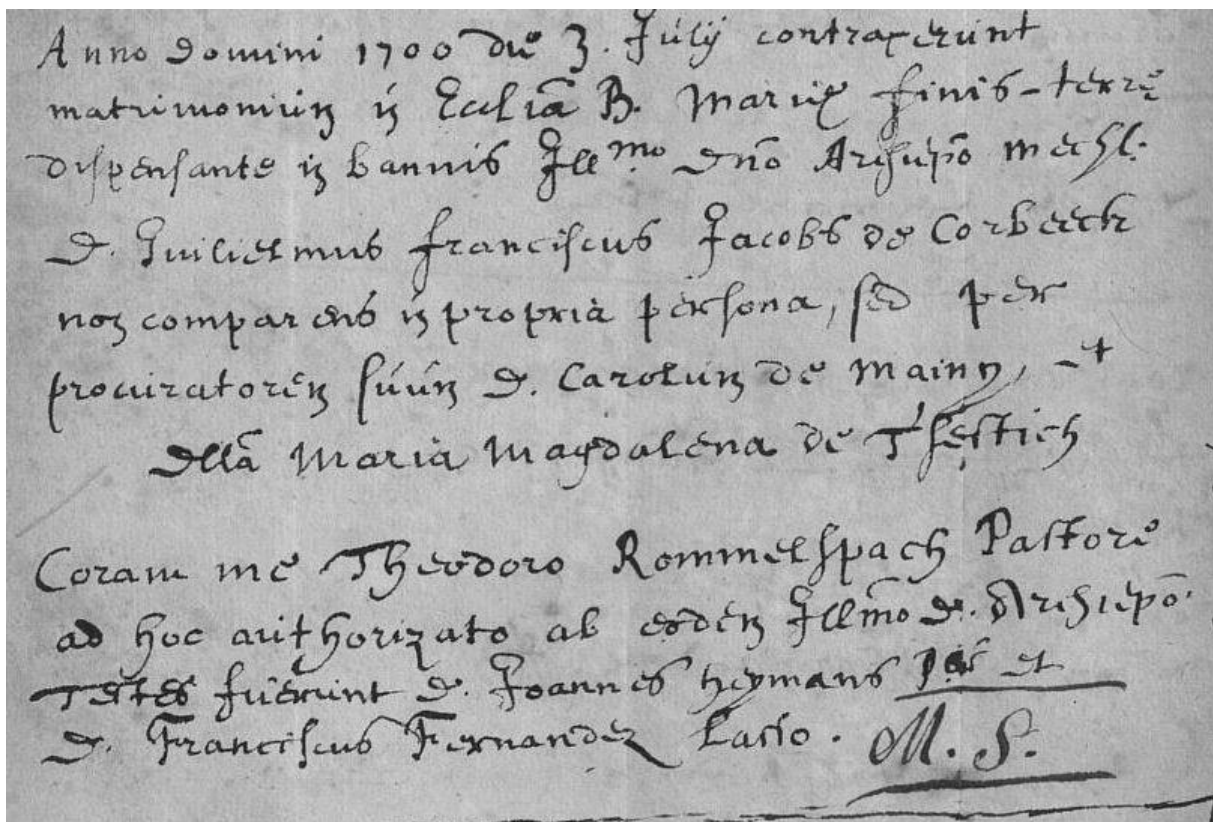
Zij hadden twee kinderen: een zoon, Guilielmus Franciscus, en een dochter Clara Theresia, die beiden werden geboren in Brussel. Hieronimus Jacobs bleef heer van beide heerlijkheden tot zijn dood in 1676, jaar waarin zij bij notariële akte werden overgedragen op zijn echtgenote Barbara Theresia Hugo.

Na haar dood ca 1716 kwam een einde aan de “personele unie” tussen de twee heerlijkheden: Korbeek over Dijle kwam uiteindelijk toe aan haar zoon en Steenberghe aan haar dochter Clara Theresia.

Guilielmus Franciscus Jacobs, filius Hieronymus

Hij werd gedoopt in Sint Goedele Brussel op 3 maart 1674. Hij trouwde op 3 juli 1700 in O.L.V Finisterrae Brussel met Maria Magdalena t'Sestich, dochter van Engelbertus en Joanna Dorothea Gillis. Het was een huwelijk "met de handschoen" (in de tekst: *non comparens in propria persona, sed per procuratorem*). Het werd in aanwezigheid van de bruid voor pastoor en getuigen aangegaan. De pastoor kreeg van de aartsbisschop van Mechelen de uitdrukkelijk toestemming dit huwelijk in te zegenen.

Guilielmus Franciscus Jacobs was bevelhebber van een afdeling infanterie in dienst van Zijne Katholieke Majesteit tijdens de Spaanse successieoorlog, wat zijn afwezigheid in het jaar 1700 kan verklaren. In de doopakte van 1702 van zijn dochter Dorothea Henrica (zie verder) staat inderdaad dat hij was (dux) *unius cohortis pedestris suae Catholicae Majestatis*.²

Anno domini 1700 die 3 Julij contraxerunt matrimonium in Eccl(es)ia B(eatae) Mariae finis-terrae dispensante in bannis Ill(ustrissi)mo d(omi)no Archie(pisco)po mechl(iniensi) d(ominus) Guilielmus Franciscus Jacobs de Corbeek non comparens in propria persona, sed per procuratorem suum d(ominum) Carolus de mainy et d(omici)lla maria magdalena de T'Sestich
Coram me Theodoro Rommelspach Pastore ad hoc autorizato ab eodem Ill(ustrissi)mo Archie(pisco)po //Testes fuerunt d(ominus) Joannes heymans et //d(ominus) Franciscus Fernandez Lasto. M.S.

². Het is niet duidelijk of dit regiment langs de kant streed van de Franse Koning dan wel aan die van de coalitietroepen die de troonopvolging van Karel II door Philips V, hertog van Anjou, bevochten. Vermoedelijk stond het aan de kant van deze laatste. Het was immers maar op 6 juni 1706 dat de Staten van Vlaanderen de Oostenrijkse keizer als hun vorst erkenden.

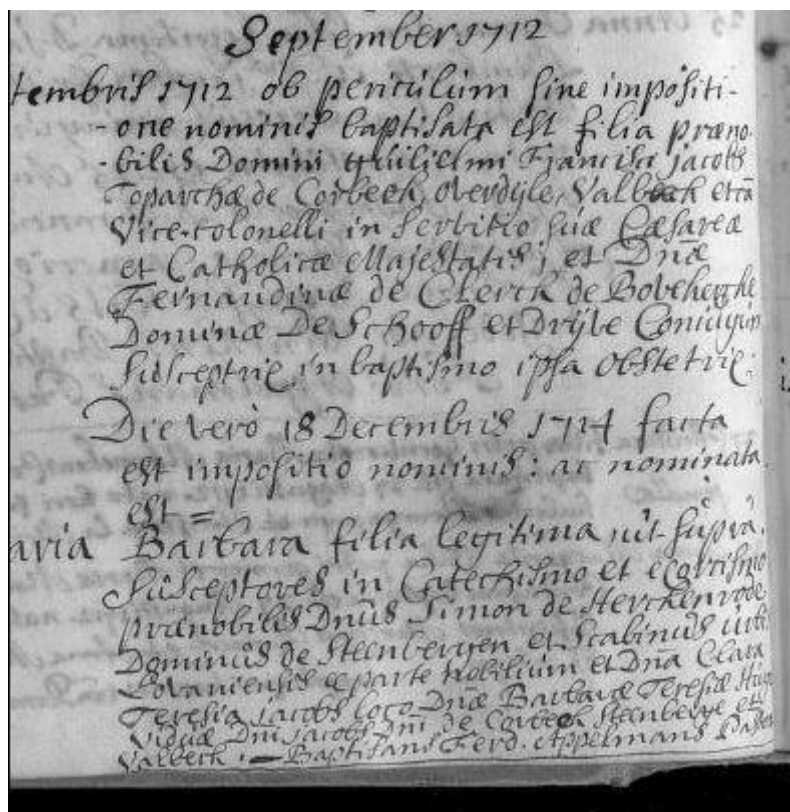
Eigenaardig genoeg deden beide echtelingen hun huwelijk twee jaar later in dezelfde kerk nog eens over. Deze keer was dan weer alleen de bruidegom in persoon aanwezig, met dispensatie van de aartsbisschop van Mechelen "wegens omstandigheden van tijd en plaats". Vermoedelijk had dit te maken met zijn echtgenote die pas bevallen was van hun dochter Dorothea Henrica, veertien dagen te voren geboren in Brussel. (doopakte cfr infra). Opmerkelijk is dat de pastoor enige twijfel leek te hebben of zij hun huwelijk wel moesten hernieuwen. Hij schrijft immers na *innovarunt* tussen haakjes *in quantum opus* d.w.z. voor zover noodzaak. Meer vertrouwen leek hij te hebben in de term *ratificaverunt* m.a.w. dat zij hun huwelijk bevestigden.

Anno Domini 1702 die 15 Martij innovarunt (in quantum opus) seu ratificaverunt Matrimonium quod, uti ad latus Registri constat, per Procuratorem ex una parte et ex altera per Presentem contractum erat die 3 Julij 1700 coram Parocho et testibus nominatis) dispensante in circumstantibus temporis et loci Illmo ac Rmo Dno Archiepiscopo Mechlinensi
D. Guilielmus Franciscus Jacobs de Corbeeck comparens in propria persona,
D. Maria Magdalena de T'Sestich
Coram me Ferdinando Appelmans Deservitore Parochiae B. Mariae Finisterrae Bruxellis ad hoc autorizato ab eodem Illmo Dno Archiepiscopo:
Testes fuerunt D. Franciscus Romanus de T'Sestich, Joannes de Ceulaer et Dna Barbara Gillis Vidua Dni Romani Le Boiteulx in vita sua Toparcha de Balieu, Wolffagen etc

Anno Domini 1702 die 15 martij innovarunt (in quantum opus) seu ratificaverunt Matrimonium quod, uti ad latus Registri constat, per procuratorem ex una parte et ex altera per Presentem contractum erat die 3 Julij 1700 coram Parocho et testibus nominatis) dispensante in circumstantibus temporis et loci Ill(ustrissi)mo ac R(everendissi)mo Dno Archiepiscopo Mechliniensi
D. Guilielmus Franciscus Jacobs de Corbeeck comparens in propria persona
D. Maria Magdalena de T'Sestich
coram me Ferdinando Appelmans Deservitore Parochiae B. Mariae Finisterrae Bruxellis ad hoc autorizato ab eodem Illmo Dno Archiep(isco)po:
Testes fuerunt D. Franciscus Romanus de T'Sestich, Joannes de Ceulaer et Dna Barbara Gillis vidua Dni Romani Le Boiteulx in vita sua Toparcha de Balieu, Wolffagen etc

Opmerkelijk ook is dat deze keer de familie de T'Sestigh aanwezig was. Bij het eerste huwelijk was Joannes Hymans getuige, een man die er geregeld in de kerk van Finisterra als getuige werd bij geroepen. Nu waren onder meer getuigen: Franciscus Romanus de T'Sestich, broer en Barbara Gillis, tante van de bruid. Deze laatste was weduwe van Romanus Le Boiteulx tijdens zijn leven heer van Balieu, Wolffagen enz..

Guiliemus Franciscus verloor zijn vrouw kort daarop en hertrouwde op 21 december 1703 in Moerzeke met Carolina Fernandina De Clerck de Bouvekercke, Vrouwe van Moerzeke. Zij hadden vijf kinderen, allen meisjes. Van de twee oudsten, Francisca Theresia en Isabella Josephina, die geboren werden tussen 1704 en 1710, is het moeilijk te achterhalen waar zij juist werden geboren en gedoopt. Vermoedelijk is dit te wijten aan de troepenbewegingen tijdens de Spaanse Successieoorlog, die voor de militairen en hun gezin het bezit van een vaste woonplaats bemoeilijkte. De eerste geboorte waarvan de plaats is terug te vinden, is die van Maria Barbara in Brussel begin van de maand september 1712.³

Doopakte Maria Barbara Jacobs, september 1712, doopregister O.L.V. Finisterrae Brussel.

Het doopsel ging gepaard met hoogst ongebruikelijke verwickelingen. Pastoor Ferdinandus Appelmans noteerde dat hij het meisje wegens levensgevaar had gedoopt maar zonder haar een voornaam te geven. Was dit omdat de vader er niet bij kon zijn? De vroedvrouw trad op als getuige van de doop (*susceptrix in baptismo ipsa obstetrix*). Waarschijnlijk liet de pastoor een blanco onder de akte, om later de naamgeving te kunnen invullen. Twee jaar later pas, op 14 december 2014, werd het doopritueel in dezelfde kerk voortgezet. Simon de Herckenrode en Clara Theresia Jacobs (loco haar moeder Barbara Theresia Hugo) waren

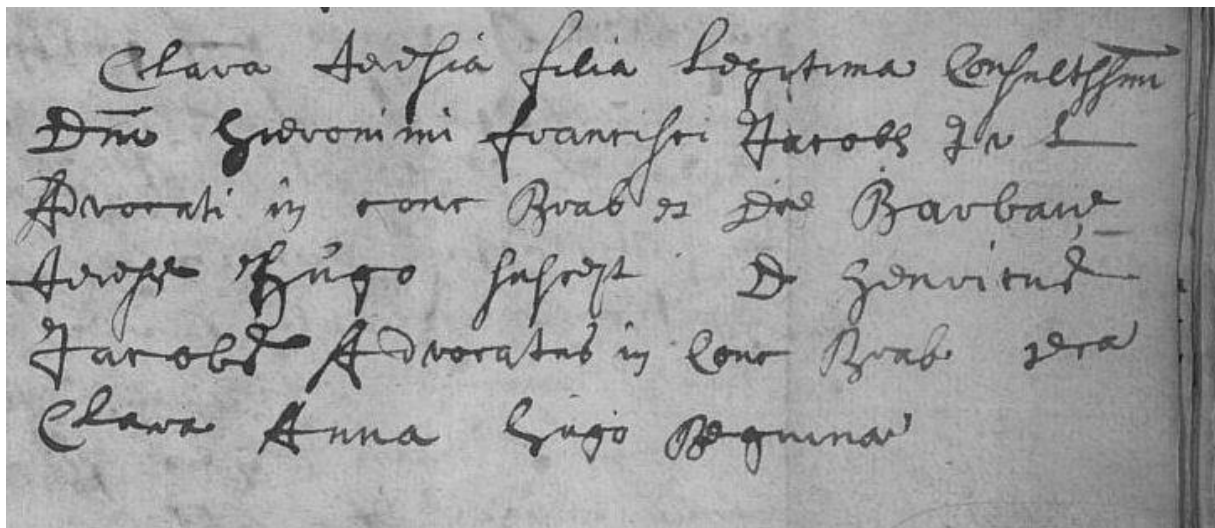
³ De exacte datum is op de digitale foto niet te lezen wegens de slecht afgelijnde marge.

getuigen, maar alleen *in catechismo et exorcismo*, d.w.z. bij de lering en de uitdrijving van de duivel. Of de ouders er toen bij waren, staat niet vermeld.

Guilielmus Franciscus eindigde zijn loopbaan als luitenant-kolonel in dienst van Zijne Keizerlijke en Katholieke Majesteit, Karel II van Oostenrijk. Hij vestigde zich waarschijnlijk na 1717 in Moerzeke. Zijn jongste dochter Maria Francisca Odilia werd er in ieder geval geboren op 30 januari 1719. Zijn vrouw Carolina Fernandina overleed op 13 december 1726 in Moerzeke, hijzelf overleed er op 15 februari 1731.

Clara Theresia Jacobs, filia Hieronymus, uxor Simon de Herckenrode

Zij werd zoals haar broer Guilielmus Franciscus gedoopt in Sint-Goedele Brussel, meer bepaald op 15 april 1676, als dochter van Hieronimus Franciscus Jacobs en Barbara Theresia Hugo. Haar peter was Henricus Jacobs, advocaat in de Raad van Brabant⁴ en meter was Clara Anna Hugo, begijntje.

Doopakte Clara Theresia Jacobs, 15 april 1676, doopregister Sint-Goedele Brussel.

Zij trouwde met Simon de Herckenrode, gedoopt op 25 november 1668 in Sint-Michiels Leuven als zoon van Gerardus en Anna Christina Coursel. Hij was licentiaat in beide rechten en schepen van Leuven⁵. Hij overleed in deze stad op 17 april 1742 en werd opgevolgd als heer van Steenberghe door Jean Baptiste de Herckenrode, gedoopt op 20 november 1713 in Sint-Kwinten Leuven. Hij huwde in Turnhout op 23 december 1751 met Maria Theresia Françoise Bols d'Arendock.⁶ Van 1751 tot aan zijn dood op 21 mei 1758 was hij hoofdmeier van Leuven. Door zijn huwelijk was hij ook heer van Steenberghe. De heerlijkheid werd het jaar daarna, op 16 februari 1759, openbaar verkocht en aan de hertog van Arenberg toegewezen voor een bedrag van 58.140 gulden.

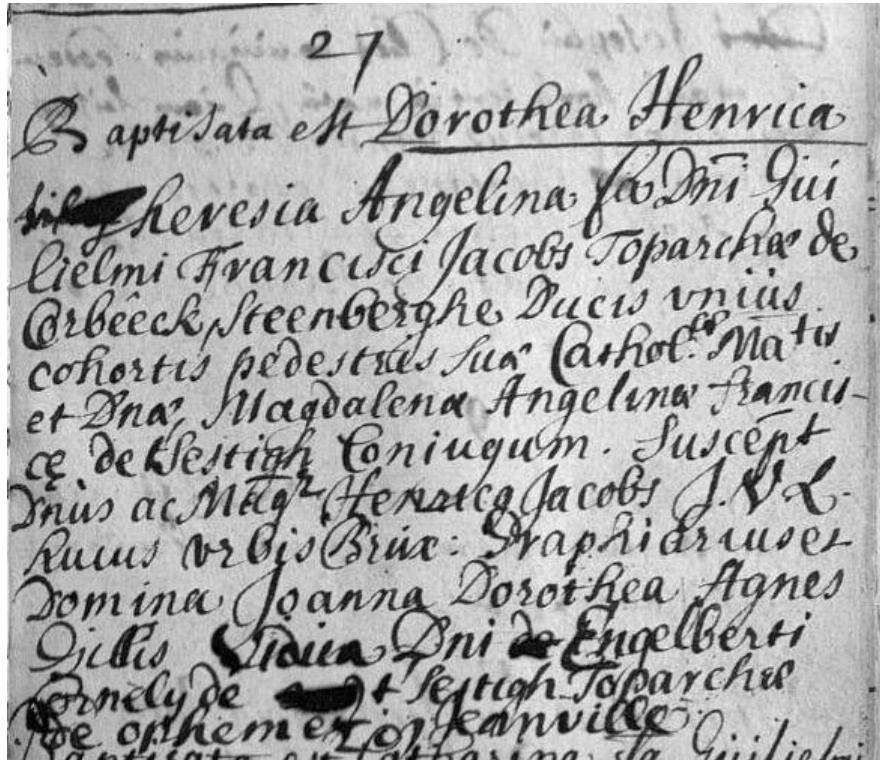
⁴ In 1702 was hij griffier (grapharius) van de Stad Brussel (zie doopakte Dorothea Henrica Jacobs infra)

⁵ Peter Crombecq, Het alfabetisch register van de 17de en 18de eeuwse stadsbestuurders van Leuven, 2008, 5.

⁶ De genealogie de Herckenrode en aanverwante families door Daniel JSM Peeters is te consulteren op Geneanet.

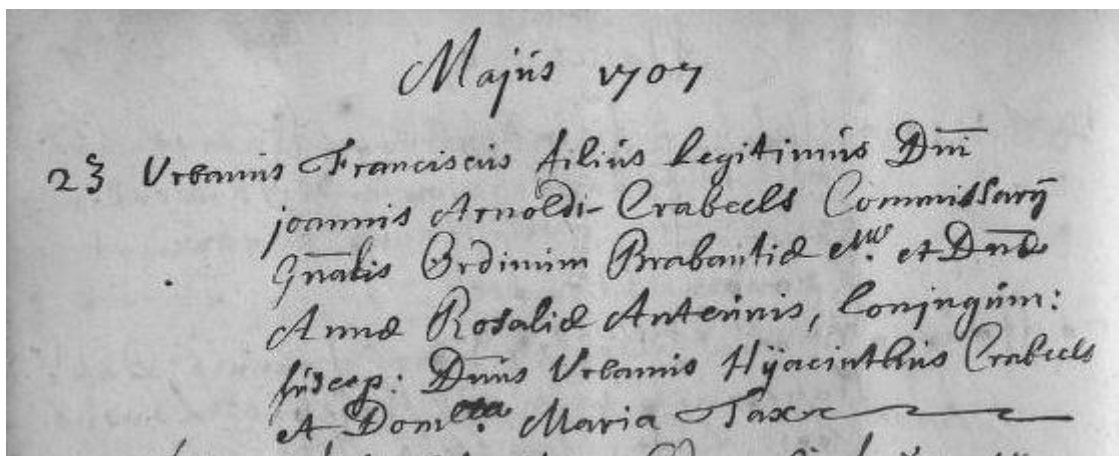
Dorothea Henrica Jacobs, filia Guilielmus Franciscus, uxor Urbanus Crabeels

Zij was het enige kind uit het eerste huwelijk van Guilielmus Franciscus Jacobs en Magdalena Angelina de t'Sestich. Henricus Jacobs, griffier van de Stad Brussel en oom van het kind, was peter. Meter was Dorothea Agnes Gillis, grootmoeder van het kind.

Doopakte Dorothea Henrica Jacobs, 27 februari 1702. Doopregister Sint-Niklaas Brussel.

Zij volgde haar vader na zijn overlijden in 1732 op als vrouwe van de heerlijkheid Korbeek over Dijle. Zij trouwde in Moerzeke op 4 april 1731 met Urbanus Crabeels, zoon van Joannes Arnoldus en Anna Rosalia Antheunis.⁷

⁷ Na zijn huwelijk werd zijn naam Crabeels d'Ormendael, naar een gehucht in Korbeek-Dijle.

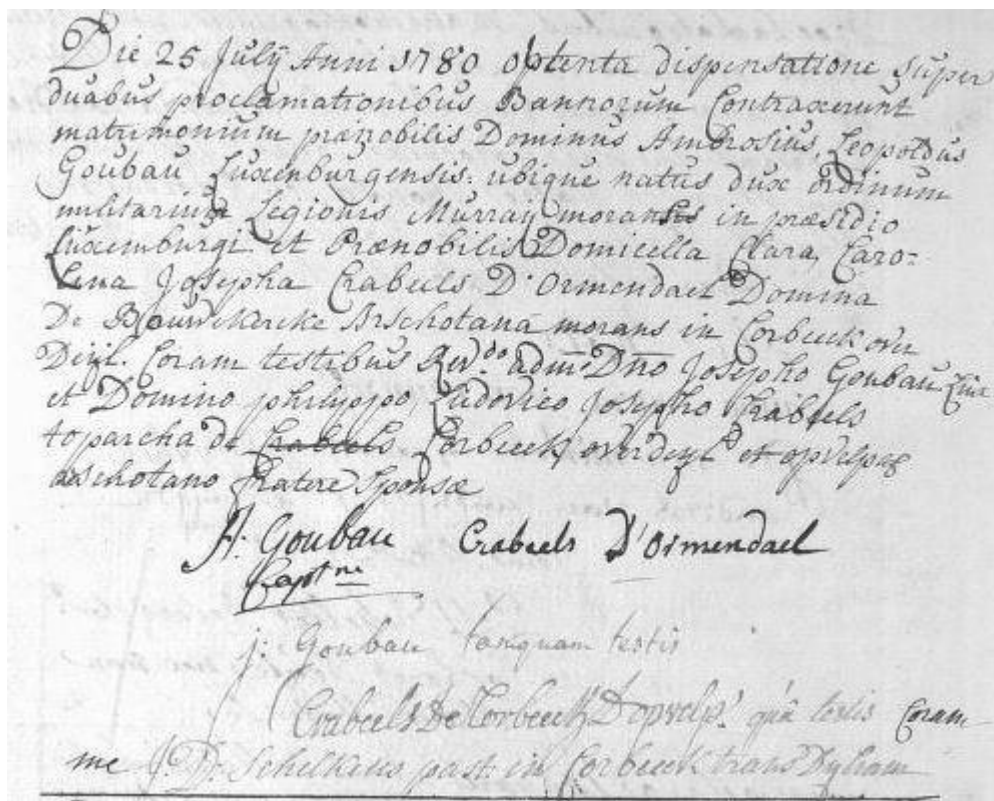
Doopakte Urbanus Franciscus Crabeels, 23 mei 1707, Doopregister Sint-Goedele Brussel.

Bij zijn huwelijk woonde hij in de parochie Sint-Kwinten Leuven. Hij was drossaard van de stad en van het hertogdom Aarschot. Hij overleed in Mechelen op 2 maart 1787.

Zij hadden een dochter Clara Carolina, geboren in Aarschot op 21 juli 1736, en een zoon Philippus Ludovicus, die heer werd van Opvelp en op 19 augustus 1772 in Gent trouwde met Joanna Coletta Pycke. In 1780 was hij getuige bij het huwelijk van zijn zuster (cfr infra).

Ambrosius Goubau, maritus Clara Carolina Crabeels

Clara Carolina Crabeels huwde op 25 juli 1780 inderdaad in Korbeek-Dijle met Ambrosius Leopoldus Clementius Antonius Goubau als zoon van Henri Leopold Goubau, Heer van Cortewalle in Beveren-Waas en kapitein in dienst van het Oostenrijkse keizerlijke leger.⁸ Zijn eerste twee kinderen werden geboren in Luxemburg toen zijn regiment daar gelegerd was.

Huwelijksakte

Ambrosius Goubau-Clara Carolina

Ambrosius volgde eveneens een militaire loopbaan. Zijn huwelijksakte geeft hierover meer details. Hij was in dat jaar kapitein (zie vermelding van zijn rang onder zijn handtekening) en aanvoerder van een compagnie van het regiment van Joseph Graaf de Murray.⁹ Op het

⁸ In Vlaamse Stam, nr 3, 2014, pp 209-240, verscheen een uitvoerige genealogie Goubau van de hand van Leo Lindemans. Stamvader van de tak Beveren-Waas was Joannes Franciscus Goubau, geboren in Antwerpen op 24 mei 1646. In 1671 kocht hij in Beveren-Waas het kasteel Cortewalle.

⁹ Joseph Graaf Murray de Belgem stamde af van een familie met Schotse roots. Hij werd geboren in Doornik op 6 augustus 1718. Het regiment dat zijn naam draagt werd in 1742 opgericht als infanterieregiment d'Arberg en

moment van zijn huwelijk lag hij in garnizoen te Luxemburg (*morans in praesidio Luxemburgi*).

Tweede getuige bij zijn huwelijk was zijn broer Josephus Ernestus Goubau, geboren in Luxemburg op 6 oktober 1750, kanunnik in Sint-Gertrudisabdij in Leuven, later ook bij het kapittel van de Sint-Romboutskathedraal in Mechelen.

Door zijn huwelijk was hij tot aan de annexatie van België door Frankrijk in 1795 heer van Korbeek-Dijle. In 1828 nog schreef de ambtenaar van de burgerlijke Stand zijn overlijden in als *Goubau de Corbeek Dyle*.

Ambrosius Goubau en Clara Carolina Crabeels resideerden niet permanent in Korbeek-Dijle. In de Franse telling van 1796 staan “Claire” Crabeels en “Ambroise” Goubau inderdaad ingeschreven als inwoners van Mechelen, met name wonende in de “rue de labé” (sic, het gaat om de nu nog zo genoemde A.B.-straat). Clara Crabeels was volgens de telling al gevestigd op dat adres sinds 1759, Ambrosius Goubau sedert 1781 (het jaar na zijn huwelijk).

Zijn vrouw stierf op 20 december 1803 (28 frimaire an XII) in Mechelen. In haar overlijdensakte staat nochtans Korbeek-Dijle als haar domicilie genoteerd. Kopie van de akte werd door de stad Mechelen dan ook doorgestuurd naar Korbeek-Dijle en aldaar een dag later overgeschreven in het overlijdensregister (Acte de décès n° 4, 29 frimaire an douze).

In 1786 werd Ambrosius lid van de militaire loge *L’Union indissoluble* die op 31 augustus 1778 werd opgericht in de schoot van het regiment Murray.¹⁰ Ook zijn broer Benoît Fortuné Goubau, onder-luitenant bij het zelfde regiment, werd er lid van.

In 1816 werd Ambrosius door koning Willem I van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, in de adel verheven en opgenomen in *de Ridderschap van de Provincie Zuid-Brabant*. De Ridderschap was een college dat in de Republiek van de Verenigde Provinciën alle leden van de adel verenigde en een rol speelde bij het aanwijzen van de leden die in de Staten de adel vertegenwoordigden. Afgeschaft in de Franse tijd, werden de ridderschappen door Willem I hersteld als een openbaar college dat de edelen van een gewest verenigde, maar zonder de politieke macht die zij tevoren hadden. Na 1830 werden zij afgeschaft in België.

Ambrosius Goubau overleed in Korbeek-Dijle op 10 oktober 1828. Hij staat in de akte vermeld als *lid van de Ridderschap*.

in 1768 overgenomen door Graaf Murray. Het was een van de vijf Zuid-Nederlandse infanterieregimenten in het Oostenrijkse leger. Na 1793 trok Murray naar Wenen waar hij overleed op 5 juni 1802.

¹⁰ Liste des membres de la loge l’Union indissoluble, Wikipedia.

Van Julie Goubau naar Remi Prosper Honnorez

Ambrosius Goubau had met zijn vrouw geen wettelijke kinderen. Hij werd wel in Mechelen vader van een natuurlijke dochter, geboren op 23 mei 1811 als Julie Cappuyns, dochter van de 25-jarige naaister Judoca Cappuyns. Deze laatste was geen onbekende want zij was op 13 oktober 1782 geboren in Korbeek-Dijle als dochter van Guilielmus Cappuijns en Anna Catharina Pannij. Haar ouders waren burens van de kasteelbewoners en leefden met hen in goede verstandhouding.¹¹ Later erkende Ambrosius het meisje als zijn dochter.

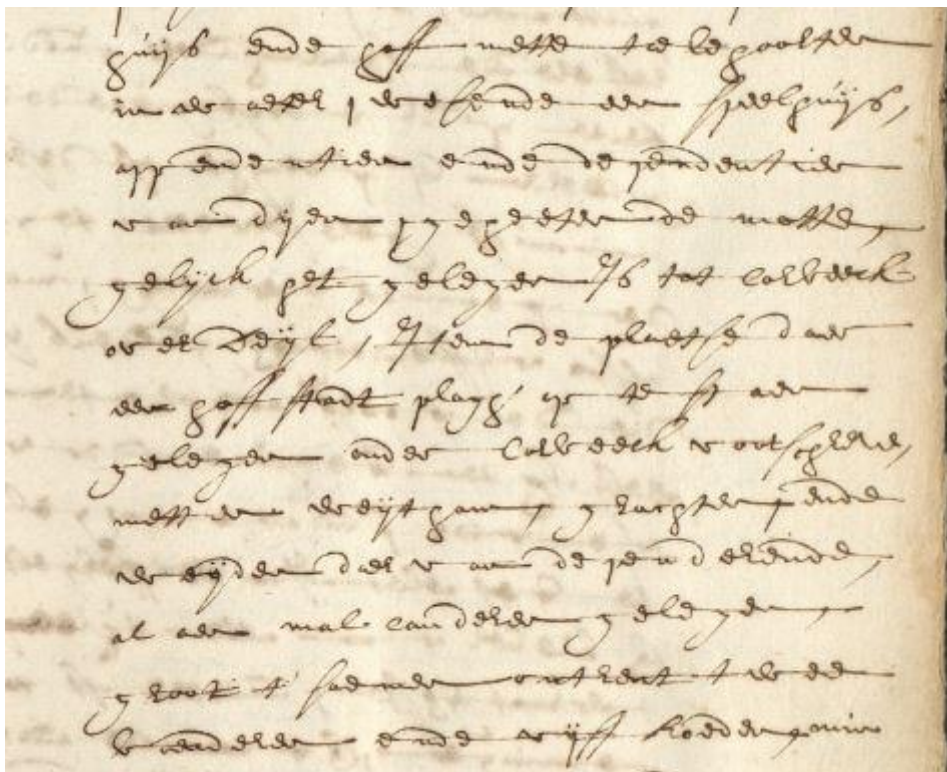
Julie Goubau trouwde op 31 mei 1837 in Mechelen met Remi Prosper Honnorez, onderluitenant bij het 1ste regiment Jagers te paard en geboren in Leuven op 28 november 1811 als zoon van Carolus Honnorez en Joanna Josephina De Ridder. Hij was in Korbeek-Dijle burgemeester van 1843 tot aan zijn overlijden op 22 december 1872. Zijn vrouw, de “weledele hooggeborene trouwe Julie Goubau”, zoals het luidt in de akte, overleed in Korbeek-Dijle op 7 september 1883.

¹¹ Guilielmus Cappuijns, grootvader van Julie en buur deed aangifte van het overlijden van Ambrosius Goubau.

Het “Speelhuijs”, alias het Speelgoed.

In Korbeek-Dijle stond van oudsher een edelmanswoning of lustslot (maison de plaisance) dat bekend stond als “het speelhuijs”. In zijn dorpsgeschiedenis (1899) noemde pastoor Bogaerts het “het Speelgoed”. Op het einde van de 17de eeuw was het in het bezit van vier Leuvense stichtingen, waaronder die van Jacobus Baij, verbonden aan het Baius college.¹²

Op 11 april 1704 kochten Jonker Simon de Herckenrode, Heer van Steenberghe, en zijn vrouw Clara Theresia Jacobs het domein bij notariële akte voor 1300 gulden wisselgeld, met een voorschot van 600 gulden en een erfelijke rente van 35 gulden per jaar op de overige 700. Op 29 mei 1730 werd voor de Schepensbank van Leuven de koop hernieuwd, in die zin dat de verkoopprijs in een keer werd afgelost.¹³

Het goed wordt beschreven als een huis en hof met het er toe behorende water, “*wesende een speelhuijs*”. Er behoorde ook nog een terrein bij waarop vroeger een hofstede stond, met grachten en weiden. Alles samen was het domein twee bunders en vijf roeden groot.

De beschrijving van het goed wijst er ook op dat het een veel oudere voorgeschiedenis heeft. Bij nader toezien staat er inderdaad “*huijs ende hof mette toebehoorten... wesende een speelhuysgheheeten de motte*”.

Er bevond zich dus al jaren vóór 1700 op die plaats in Korbeek-Dijle een waarschijnlijk in hout opgetrokken burcht, een versterkt bouwwerk dat in Vlaanderen veel voorkwam tijdens de vroege Middeleeuwen. Een motte is inderdaad een aarden heuvel, meestal opgeworpen en

¹² Daniel Peeters beschreef deze colleges of fondaties .

¹³ Stadsarchief Leuven, Itinera Nova, Sal 7612 p. 315 r° tot 318 r°.

omringd door een gracht en topografisch verwijst het naar het vroegere bestaan van een van de oudste kasteelvormen in Vlaanderen: een mottekasteel.¹⁴

Het speelhuis werd in de 18de eeuw, vermoedelijk rond 1750, verbouwd en met de omliggende weidegronden omgevormd tot een kasteeldomein. Dat dit vrij ingrijpend gebeurde is af te leiden uit de kaart van de Oostenrijkse Nederlanden van 1764.¹⁵ Waar in de akte van 1704 de weilanden rondom overheersten, was het in 1764 een domein met planmatig aangelegde tuinen, grachten en dreven dat zich uitstreckte tot aan de Dijle. Ook de Ferraris atlas van 1771 geeft hetzelfde beeld.

Toestand op de Kaart van de Österreichische Nederlande (1764-1771)

Waarschijnlijk was de bouwheer de toenmalige eigenaar Jean Baptiste de Herckenrode, Heer van Steenberghe, die het domein in 1742 erfde van zijn vader (cfr supra).

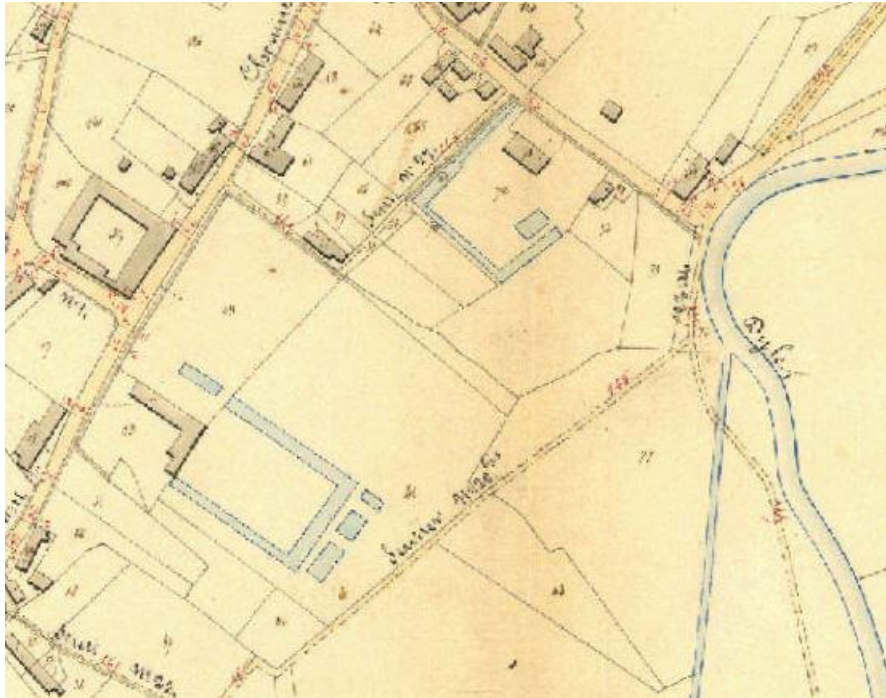
Pastoor Bogaerts stelt dat in 1757 Maria Barbara Jacobs de Bouvekercke de eigendom verwierf. Zij was een dochter van Guilielmus Franciscus Jacobs, geboren op 2 september 1712 in Brussel uit zijn huwelijk met Carolina Fernandina De Clerck, en tevens de halfzuster van Dorothea Henriette Jacobs. Maria Barbara zou in 1771 ongehuwd in Dendermonde overleden zijn. In die veronderstelling zou het goed uiteindelijk terecht zijn gekomen bij Clara Carolina Crabeels, de dochter van haar halfzuster Dorothea Henrietta en getrouwd in 1780 met Ambrosius Goubau (cfr supra). Opmerkelijk is dat Benedictus Goubau, weduwnaar van Catharina Behin, op een bepaald ogenblik zijn intrek nam bij zijn broer en hem zeven

¹⁴ De definitie van “motte” ontleenden wij aan de website Inventaris van het onroerend erfgoed..

¹⁵ Te raadplegen op onze website www.familiekunde vlaanderen-leuven.be onder: Historische kaarten/mapire. Mapire staat voor het Portal für Historische Karten van de Oostenrijkse vereniging voor Familiekunde.

jaar overleefde. Hij stierf op 4 september 1835, zoals de akte het vermeldt “op zijn kasteel”, 88 jaar oud..

Wij zijn niet verder ingegaan op de geschiedenis van het Speelhuis in de 19de eeuw. Het goed onderging in de loop der jaren vele wijzigingen. De bouwgeschiedenis van het Speelhuis vanaf 1831, kan relatief goed worden gereconstrueerd aan de hand van het kadasterarchief. Algemeen gesproken blijkt het terrein blijkbaar geleidelijk zijn landbouwfunctie te herwinnen. Een goed overzicht is terug te vinden onder *erfgoedobjecten/306761* op de erfgoedwebsite <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>.

Toestand in 1841: Atlas van de buurtwegen 1841. Bron: RAB, Cartesius.

Geraadpleegde bronnen:

CYRIEL LETTELIER. Geschiedenis van Korbeek-Dijle, website gemeente Bertem.

CARINE GOOSSENS, Genealogie van de familie Goubau, in: Het familiearchief de Bergeyck, Deelarchief Goubau, 2002.

PETER CROMBECQ, Het alfabetisch register van de 17de en 18de eeuwse stadsbestuurders van Leuven, 2008, 5

NINA VAN MEERBEECK, Inventaris Onroerend erfgoed Vlaanderen, Landhuis Het Speelgoed.

DANIEL PEETERS, Genealogie de Herckenrode en aanverwante families, Geneanet.

LEO LINDEMANS, Genealogie Goubau, Vlaamse Stam 2004, 3, p209-240